

2026-02-19
Fi2024/00606
Fi2024/02621
Fi2026/00041
m.fl., se bilaga

Finansdepartementet

Uppdrag till Post- och telestyrelsen att genomföra insatser för ökad digital inkludering och användning av digitala tjänster

Regeringens beslut

Regeringen ger Post- och telestyrelsen (PTS) i uppdrag att under 2026–2028 samordna och, i dialog med berörda aktörer, främja, stödja och följa arbetet för en ökad digital inkludering och säker användning av digitala tjänster.

PTS ska senast den 8 juni 2026 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Finansdepartementet) i den del som avser etableringen av en samverkansfunktion i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 januari 2029.

Närmare om uppdraget

Inom ramen för uppdraget ska PTS

- etablera en samverkansfunktion,
- genomföra informations- och utbildningsinsatser,
- genomföra en kartläggning av vilka fysiska mötesplatser för digital inkludering som finns och föreslå hur mötesplatserna kan utvecklas, och
- bistå Upphandlingsmyndigheten med expertkunskap när det gäller att utveckla stöd för tillgänglighet och användbarhet i samband med it-upphandlingar.

PTS ska vidare leda och samordna arbetet med att öka grundläggande digitala färdigheter för digital inkludering och säker användning av digitala tjänster, inklusive digitala verktyg, särskilt inom området artificiell intelligens (AI).

Arbetet inom samverkansfunktionen ska ske i dialog med Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för digital förvaltning, Mediemyndigheten, Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för tillgängliga medier, Myndigheten för ungdoms och civilsamhällsfrågor, Statens servicecenter, Kungl. biblioteket och Socialstyrelsen. PTS ska vid behov även samråda med andra myndigheter samt aktörer inom näringslivet och civilsamhälle. Samverkansfunktionen ska beakta respektive myndighets verksamhetsområde, uppdrag och redan pågående arbete. Ett av syftena med samverkansfunktionen är att undvika dubbelarbete mellan myndigheter.

PTS ska kartlägga, sprida och öka kännedomen om befintligt utbildningsmaterial. Myndigheten ska ta fram och kommunicera information till allmänheten om säkerhet vid användning av digitala tjänster, inklusive grundläggande information om AI. Insatserna bör genomföras kontinuerligt och riktas brett till allmänheten. Särskilda insatser bör dock riktas till grupper med särskilda behov av stöd, t.ex. äldre personer, hushåll med begränsade ekonomiska resurser, personer med funktionsnedsättning, nyanlända och arbetssökande.

Vid utförandet av den del av uppdraget som avser fysiska mötesplatser för digital inkludering ska PTS samråda med relevanta aktörer, såsom folkbiblioteken, kommuner, Statens servicecenter, Kungliga biblioteket och berörda aktörer inom civilsamhället.

Inom ramen för Upphandlingsmyndighetens uppdrag att främja och följa upp genomförandet av färdplanen för de offentliga affärerna (Fi2025/01827) ska PTS bistå med sin expertkunskap när det gäller att utveckla stöd för tillgänglighet och användbarhet vid it-upphandlingar.

Bakgrund

Digitaliseringen är en samhällsförändring som pågår och påverkar allas vardag. För både enskilda och samhället är det viktigt att så många som möjligt kan använda digitala tjänster och vara digitalt inkluderade på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030 (Fi2025/01181) har som mål att alla ska vara digitalt inkluderade, vilket innefattar att alla ska ha möjlighet att skaffa sig grundläggande digitala färdigheter. Ett av målen i digitaliseringsstrategin handlar om att Sverige ska stärka baskompetensen hos medborgarna för att öka den digitala inkluderingen.

De som inte har grundläggande digitala färdigheter behöver ges bättre förutsättningar att bli digitalt inkluderade. Personers kompetens och förmåga att använda grundläggande digitala tjänster behöver inte bara öka, utan viljan och förmågan behöver också upprätthållas över tid. Som exempel på insatser som behövs kan nämnas utbildningar som kan bidra till att stärka enskildas förmåga att använda AI-verktyg på ett säkert och ändamålsenligt sätt.

Fysiska mötesplatser är nödvändiga för att vissa grupper ska kunna bli digitalt inkluderade. Biblioteken och Statens servicecenter är exempel på aktörer som har en viktig roll när det gäller att tillhandahålla sådana platser. För att fysiska mötesplatser ska kunna bidra till ökad digital inkludering behövs bl.a. utbildad personal.

Digital kompetens är nödvändig för att både tillvarata digitaliseringens möjligheter och hantera dess risker. Bedrägerier och rädsla för att göra fel utgör hinder för digital inkludering och måste motverkas. Ett exempel på bedrägerier som förekommer är s.k. spoofing. Vid spoofing manipuleras avsändaruppgifter för att felaktigt få det att framstå som att ett samtal eller ett meddelande kommer från en betrodd källa, t.ex. en bank. Men även romansbedrägerier, falska paketleveranser och bedragare som utger sig för att vara släktingar i nöd har en avhållande effekt för osäkra användare.

PTS ska redan idag enligt förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen verka för att företag och enskilda har förtroende för samt förmåga och möjlighet att använda it och elektroniska kommunikations-tjänster. PTS driver även samverkansplattformen, Digitalidag, som samlar aktörer från hela samhället med målet att öka den digitala delaktigheten i Sverige. Även folkbiblioteken ska enligt bibliotekslagen (2013:801) verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

Mot denna bakgrund bör PTS ges i uppdrag att samordna och, i dialog med berörda aktörer, främja, stödja och följa arbetet för en ökad digital inkludering och säker användning av digitala tjänster.

På regeringens vägnar

Erik Slottner

David Troeng

Kopia till

Folkhälsomyndigheten

Kungliga biblioteket

Mediemyndigheten

Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för digital förvaltning

Myndigheten för tillgängliga medier

Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor

Socialstyrelsen

Statens servicecenter

Bilaga
Fortsättning diarienummer
Fi2026/00387